Elektronicznie podpisany przez:
Agnieszka Ząbczyńska; RIO
dnia 3 kwietnia 2025 r.

Uchwała Nr SO-4/4012/22/2025
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 3 kwietnia 2025 r.

w sprawie wyrażenia opinii o sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Żelazków za 2024 rok wraz z informacją o stanie mienia Jednostki i objaśnieniami

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu wyznaczony zarządzeniem Nr 5/2025 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 3 lutego 2025 r., w osobach:
Przewodnicząca: Agnieszka Ząbczyńska
Członkowie: Barbara Dymkowska
Dorota Wierzbicka
działając na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7), w związku z art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, z późn. zm.), wyraża o przedłożonym przez Wójta Gminy Żelazków sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2024 rok wraz z informacją o stanie mienia Jednostki i objaśnieniami

opinię pozytywną.

<u>Uzasadnienie</u>

Przedmiotem badania stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii było sprawozdanie roczne z wykonania budżetu Gminy Żelazków za rok 2024 wraz z informacją o stanie mienia Gminy, przedłożone tut. Izbie w dniu 28 marca 2025 roku.

Skład Orzekający przed wydaniem opinii zapoznał się także z uchwałą budżetową Gminy Żelazków na 2024 rok (po zmianach), uchwałą w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Żelazków na lata 2024-2030 (po zmianach) oraz sprawozdaniami budżetowymi Jednostki za rok 2024.

I. Przedłożone sprawozdanie zawiera część opisową stanowiącą objaśnienia do sprawozdania z wykonania budżetu oraz część tabelaryczną.

1. W części opisowej Wójt Gminy przedstawił realizację dochodów i wydatków budżetu w poszczególnych działach klasyfikacji budżetowej. Wskazał źródła zrealizowanych dochodów oraz przedstawił rzeczowe wykonanie wydatków, określając jednocześnie stopień realizacji dochodów i wydatków. Poinformował o zaległościach w podatkach i opłatach oraz niepodatkowych dochodach budżetu Gminy, a także czynnościach podejmowanych w celu wyegzekwowania należnych Gminie dochodów. Podał dane o skutkach obniżenia górnych stawek podatków, udzielenia ulg i zwolnień oraz umorzenia zaległości podatkowych. Wskazał na stan zobowiązań niewymagalnych. Omówił przychody i rozchody budżetu oraz realizację wydatków majątkowych (w tym poszczególnych zadań inwestycyjnych), wskazując przyczyny odchyleń w realizacji planowanych kwot wydatków. Przedstawił realizację dochodów i wydatków na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, dochodów i wydatków z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 oraz z Funduszu Pomocy obywatelom Ukrainy, wykonanie dotacji udzielonych z budżetu gminy.
   W sprawozdaniu Wójt poinformował również o wysokości zrealizowanych w roku 2024: dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wydatków poniesionych na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, dochodów z opłat i kar, o których mowa w ustawie Prawo ochrony środowiska oraz finansowanych nimi wydatków na zadania z zakresu ochrony środowiska. Omówił wydatki Funduszu Sołeckiego.
2. W formie tabelarycznej przedstawiono m. in.:
   - dochody i wydatki, w szczegółowości zgodnej z uchwałą budżetową (tj. w podziale na działy, rozdziały i paragrafy klasyfikacji budżetowej), w układzie: plan, wykonanie i procent wykonania;
   - realizację dochodów według źródeł;
   - wykonanie dochodów i wydatków na zadania zlecone gminie w 2024 roku;

- realizację dochodów i wydatków realizowanych na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego oraz porozumień z organami administracji rządowej;
- wykonanie wydatków inwestycyjnych w układzie poszczególnych zadań inwestycyjnych;
- przychody i rozchody budżetu;
- realizację dotacji udzielanych z budżetu Gminy;
- wydatki realizowane w ramach Funduszu Sołeckiego;
- realizację dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami oraz wydatków na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami;
- wykonanie planu dochodów i wydatków związanych z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska;
- wykonanie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii;
- realizację dochodów i wydatków finansowanych z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 oraz z Funduszu Pomocy obywatelom Ukrainy;
- wykonanie planu finansowego samorządowego zakładu budżetowego.

3. W sprawozdaniu odniesiono się do zmian planowanych wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych dokonanych w trakcie roku budżetowego oraz przedstawiono stopień zaawansowania realizacji zadań wieloletnich.
4. W ocenie Składu Orzekającego przedłożone sprawozdanie z wykonania budżetu za 2024 rok spełnia wymogi określone w art. 267 ust. 1 pkt 1 oraz art. 269 ustawy o finansach publicznych.

II. Analiza porównawcza prezentowanych danych w sprawozdaniu z wykonania budżetu z kwotami planowanymi w budżecie na 2024 rok oraz danymi zawartymi w przedłożonych sprawozdaniach budżetowych wykazała zgodność kwot planowanych i wykonanych w dokumentach przedłożonych tut. Izbie, za wyjątkiem rozbieżności opisanej w pkt IV.

III.

1. Na postawie przeprowadzonego badania Skład Orzekający ustalił, że budżet Gminy Żelazków za rok 2024 zamknął się deficytem budżetowym w kwocie 6.127.833,04 zł (przy planowanym deficycie budżetu w kwocie 5.293.027,10 zł), bowiem:
   a) dochody zrealizowano w wysokości 71.296.998,44 zł, co stanowi 95,42 % planu, z tego:
      - dochody bieżące wykonano w wysokości 66.499.349,79 zł,
      - dochody majątkowe wykonano w wysokości 4.797.648,65 zł,
   b) wydatki zrealizowano w kwocie 77.424.831,48 zł, co stanowi 96,77 % planu, z tego:
      - wydatki bieżące wykonano w kwocie 59.072.206,16 zł,
      - wydatki majątkowe wykonano w kwocie 18.352.625,32 zł.

   Z powyższego wynika, że wydatki bieżące budżetu były niższe od wykonanych dochodów bieżących, zatem spełniony został wymóg określony przepisem art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.
2. W roku sprawozdawczym Gmina dysponowała nadwyżką z lat ubiegłych, pomniejszoną o niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w kwocie 14.680.165,29 zł, która w budżecie roku 2024 została zaangażowana w kwocie 2.098.486,71 zł oraz niewykorzystanymi środkami pieniężnymi, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w kwocie 3.233.209,09 zł, które w budżecie roku 2024 zostały zaangażowane w kwocie 3.194.540,39 zł. Rozchody w roku 2024 nie wystąpiły.
   Powyższe wielkości są zgodne ze sprawozdaniem Rb-NDS o nadwyżce/deficycie za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2024 roku.
3. Z przedłożonego sprawozdania z wykonania budżetu oraz sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec IV kwartału 2024 roku wynika, że na dzień 31 grudnia 2024 roku Gmina Żelazków nie posiadała zadłużenia.
4. Ze sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2024 wynika, że należności wyniosły

3.234.351,83 zł, w tym zaległości – 2.643.671,89 zł. W stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego nastąpił wzrost zaległości o kwotę 198.854,10 zł.

5. Na podstawie sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2024 ustalono, że na koniec okresu sprawozdawczego:
   - zobowiązania niewymagalne stanowiły kwotę 2.302.090,00 zł,
   - zobowiązania wymagalne nie wystąpiły,
   - nie wystąpiły przypadki przekroczeń planowanych wydatków budżetowych,
   - poza paragrafami wynagrodzeń i pochodnych, nie wystąpiły przekroczenia wydatków wykonanych i zaciągniętych zobowiązań ponad plan wydatków.
6. Skład Orzekający zauważa, że w niżej wymienionych podziałkach klasyfikacji budżetowej poniesione zostały wydatki związane z wypłatą odsetek i kar i odszkodowań :

Dział	Rozdział	Paragraf	Nazwa	Plan (w zł)	Wykonanie (w zł)
600	60016	4590	Kary i odszkodowania wypłacane na rzecz osób fizycznych	700,00	700,00
855	85502	4580	Pozostałe odsetki	1 500,00	582,28
900	90095	4590	Kary i odszkodowania wypłacane na rzecz osób fizycznych	23 000,00	23 000,00

W części opisowej sprawozdania (str. 24, 34, 36) Wójt Gminy odniósł się odniósł się do przyczyn poniesienia przedmiotowych wydatków.

7. Wykonanie dochodów z tytułu opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz wydatków związanych z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii obrazuje poniższa tabela:

Dochody (w zł)			Wydatki (w zł)		
Rozdział	Plan	Wykonanie	Rozdział	Plan	Wykonanie
75618 (§ 0270)	50.000,00	55.930,55	85153	1.000,00	0,00
75618 (§ 0480)	170.838,00	245.569,87	85154	421.568,24	370.623,58
Razem	220.838,00	301.500,42	Razem	422.568,24	370.623,58

Ponadto w przychodach budżetu w § 905 */Przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach/* zaplanowane zostały niewykorzystane w latach wcześniejszych dochody z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w kwocie 201.730,24 zł. Tym samym niewykorzystana w roku 2024 kwota dochodów z tytułu opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wynosi 132.607,08 zł.

Skład Orzekający ustalił, że powyższe środki zostały wprowadzone do budżetu roku 2025 (w przychodach § 905) uchwałą Nr X/87/2025 Rady Gminy Żelazków z dnia 14 marca 2025 r. i odpowiednio przeznaczone na wydatki związane z realizacją zadań określonych w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151, z późn. zm.).

8. Gmina we własnym zakresie realizuje zadania z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi. Dochody i wydatki związane z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi wykonane zostały w wysokościach odpowiednio: dochody w rozdz. 90002 – 2.837.847,21 zł (w tym § 0490 – 2.806.363,34 zł) oraz wydatki w rozdz. 90002 – 4.192.003,43 zł (w tym § 4300 – 3.999.603,49 zł).

Z powyższego wynika, że system gospodarowania odpadami komunalnymi za 2024 rok Jednostka zamknęła niedoborem środków w wysokości 1.354.156,22 zł.

Na podstawie art. 6r ust. 2da ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r. poz. 399, z późn. zm.), Rada Gminy Żelazków podjęła uchwałę Nr XLV/332/2022 z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych niepochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

IV. Analiza sprawozdania z wykonania budżetu wykazała, że w tabeli przedstawiającej wydatki z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych (str. 81 sprawozdania) podano, że w dziale 010, rozdział 01043, § 6370 wykonanie wydatków wyniosło 776.647,01 zł podczas, gdy ze sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2024 wynika, że w powyższej podziałce klasyfikacji budżetowej wykonanie wydatków wyniosło 632.872,60 zł.

V. Przedłożona informacja o stanie mienia Jednostki wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 roku zawiera dane, o których mowa w art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych. Wykaz mienia obrazuje stan majątku, jaki Jednostka posiada, jego wartość i zmiany w stanie mienia od dnia złożenia poprzedniej informacji oraz dochody uzyskane z tego tytułu w roku 2024. W dokumencie tym zawarto również informacje o innych prawach majątkowych.

Biorąc powyższe pod uwagę, Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

/-/ Agnieszka Ząbczyńska

Pouczenie: Od opinii wyrażonej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszej uchwały.